

BLUES AMB LLETRA

Foto: Joan Mill

BIG MAMA MONTSE I RAMON SELLARÉS

PROGRAMA DEL RECITAL (CANÇONS I TEXTOS)

HAND IT OVER (KEB' MO')

JOAQUIM HORTA I MASSANÉS   *Home que espera*
BON DIA TRISTESA (M-M. MARÇAL/BIG MAMA)

JULIO CORTÁZAR   *Rayuela*
DOWNHEARTED BLUES (A. HUNTER/LOVIE AUSTIN)

JOSÉ CORREDOR-MATHEOS   *El don de la ignorancia*
SWEET GEORGIA BROWN (BERNIE/PINKEY/CASEY)

PILAR CABOT   *Vol ballar un tango amb mi, senyor Vivaldi?*
I'M HAVIN' A GOOD TIME (A. HUNTER)

JAMES BALDWIN   *La pròxima vegada el foc*
BEBABALEEBA/BOOGIE (HELEN HUMES/JOE TURNER)

TONI MORRISON   *Beloved*
QUÈ PUC FER PER A TU? (BIG MAMA)

MANUEL LÓPEZ POY   *Camino a la libertad*
EN EL NOM DE TOTS (BIG MAMA)

HOW LONG BLUES (LEROY CARR)

FERRAN ANELL   *Home amb Blues*
CORRINA, CORRINA (JOHN HURT)

PERE ROVIRA   *Cartes marcades*
BLUES EN SOL (GUILLEM D' EFAK)

WALTER MOSLEY   *Blues de los sueños rotos*
I JUST WANT TO (WILLIE DIXON)

ALFREDO PAPO   *Jazz para cinco instrumentos*
JUST A CLOSER (TRAD.)
RASCAL YOU/DOWN BY THE RIVERSIDE (TRAD.)

BUZZY JACKSON   *Disfruta de mí si te atreves*
ST. JAMES INFIRMARY (DON REDMAN)

LANGSTON HUGHES   *Blues*
BORN TO LIVE THE BLUES (BROWNIE MC GHEE)

RAMON SELLARÈS I ENRICH   *L' eclipsi del blues*
SWEET HOME CHICAGO (ROBERT JOHNSON)

ANTONIO GAMONEDA   *Blues castellano*
LAST FAIR DEAL (ROBERT JOHNSON)

BLUES AMB LLETRA

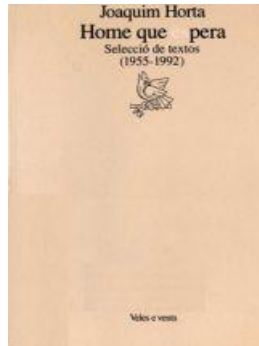
amb

BIG MAMA MONTSE i RAMON SELLARÈS

(Textos emprats)

JOAQUIM HORTA I MASSANÉS	<i>Home que espera</i>
JULIO CORTÁZAR	<i>Rayuela</i>
JOSÉ CORREDOR-MATHEOS	<i>El don de la ignorancia</i>
PILAR CABOT	<i>Vol ballar un tango amb mi, senyor Vivaldi?</i>
JAMES BALDWIN	<i>La pròxima vegada el foc</i>
TONI MORRISON	<i>Beloved</i>
MANUEL LÓPEZ POY	<i>Camino a la libertad</i>
FERRAN ANELL	<i>Home amb Blues</i>
PERE ROVIRA	<i>Cartes marcades</i>
WALTER MOSLEY	<i>Blues de los sueños rotos</i>
ALFREDO PAPO	<i>Jazz para cinco instrumentos</i>
BUZZY JACKSON	<i>Disfruta de mí si te atreves</i>
LANGSTON HUGHES	<i>Blues</i>
RAMON SELLARÈS I ENRICH	<i>L'eclipsi del blues</i>
ANTONIO GAMONEDA	<i>Blues castellano</i>

JOAQUIM HORTA I MASSANÉS
del llibre *Home que espera*

HOME AMB BLUES
(A LA MANERA D'ELLINGTON,
BROWN AND BEIGE)

(...)

El blues

El blues és un prec que canten els negres i uns blancs per
demanar que no sigui tan

negra la nit

El blues és un prec que canten els negres i uns blancs per
demanar

El blues és un prec que canten els homes

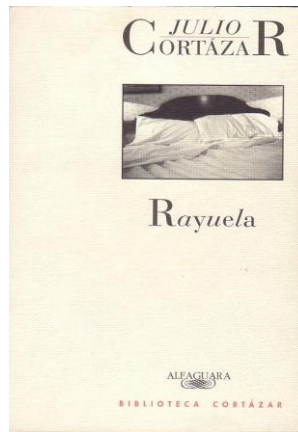
El blues és un prec

El blues és

EL BLUES

JULIO CORTÁZAR

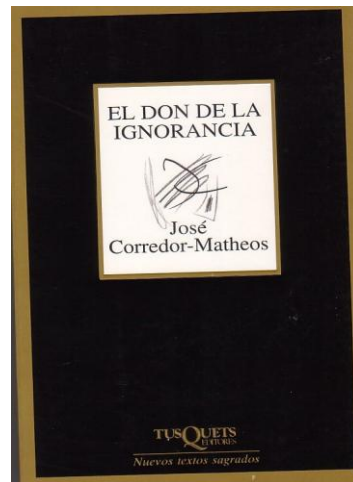
del llibre *Rayuela*

Però tot això, el cant de la Bessie Smith, el remoreig d'en Coleman Hawkins, ¿no eren il.lusions?, ¿i no eren, potser, una cosa encara pitjor, la il.lusió d'unes altres il.lusions, una cadena vertiginosa cap enrere, cap el mico esguardant-se en l'aigua el primer dia del món?

JOSÉ CORREDOR-MATHEOS

del llibre *El don de la ignorancia*

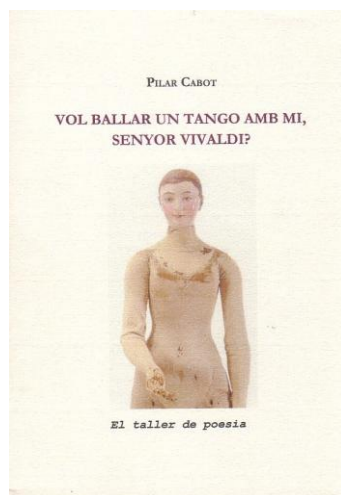
Canta el vell LOUIS ARMSTRONG
i és el món qui canta.

Ara que la veu
és la d'Ella Fitzgerald,
la mort es lleva
del seu jaç
i tot s' il·lumina.

Tu sents vergonya
d'estar viu,
tu sents vergonya
de no ser també negre
i de no poder cantar
com Louis, com l'Ella,
dempeus damunt la mort.

PILAR CABOT

del llibre *Vol ballar un tango amb mi, senyor Vivaldi?*

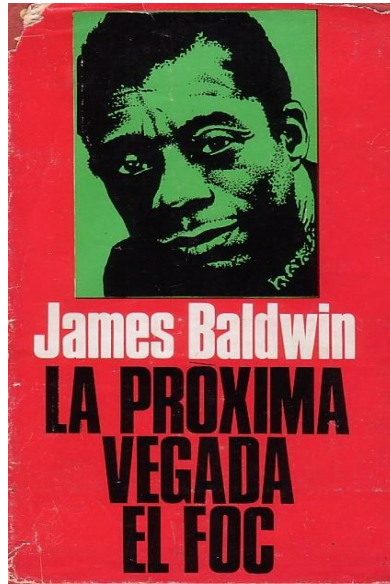
CADÈNCIA

El cos
es mou
al ritme
intern
d'un blues.

Al ritme
intern
d'un blues
el cos
es mou.

JAMES BALDWIN

del llibre *La pròxima vegada el foc*

En tot el Jazz, i especialment en el Blues, hi ha alguna cosa de corrosiu i d'irònic, d'autoritari i amb doble sentit.

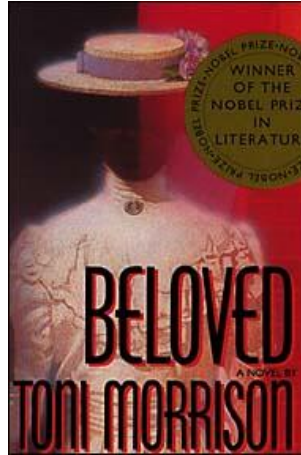
(...)

Només les persones que han estat "allà baix, al sud", com diu la cançó, saben què vol dir aquesta música. Em penso que era Big Bill Broonzy que acostumava a cantar "Em trobo tan bé", una cançó realment alegre que parla d'un home que va a l'estació del tren a rebre la seva xicota, que torna casa.

traducció: Rafael Tasis i Marca

TONI MORRISON

del llibre *Beloved*

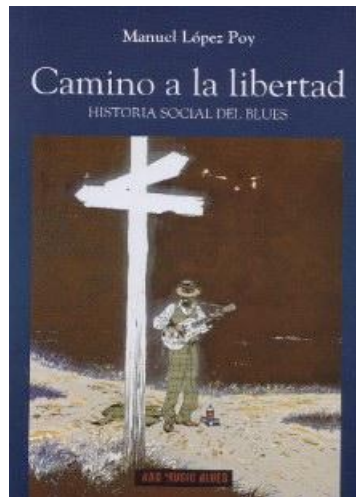
En aquest lloc, som carn –deia–. Carn que plora i que riu, carn que balla amb els peus descalços damunt l'herba. Estimeu-la. Estimeu-la intensament.

(...)

El fetge fosc... estimeu-lo, estimeu-lo, i estimeu també el vostre cor apallissat i bategant. Més que els ulls o els peus. Més que els pulmons que mai no han alenat aire lliure. Més que el vostre ventre que conté la vida i més que les vostres parts donadores de vida, escolteu-me bé, estimeu el vostre cor. Perquè aquest és el preu.

MANUEL LÓPEZ POY

del llibre *Camino a la libertad*

J.B.Lenoir, nascut al profund Mississipi durant la Gran Depressió, va ser un dels bluesmen més compromesos públicament amb la lluita contra la segregació racial. L'any 1954 publicà el seu famós i controvertit “Eisenhower Blues”, en el qual deia obertament tot el que pensava i sofria la seva comunitat:

(...)

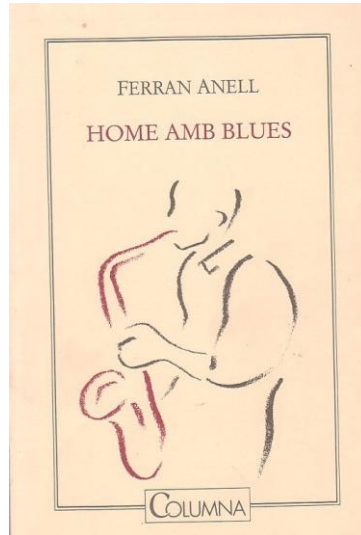
Poc van durar a les botigues de discos les queixes de Lenoir. Dies després de la seva publicació la presidència dels Estats Units va donar l'ordre de retirar el disc de la circulació i en va prohibir la difusió. A J.B.Lenoir no li va quedar més remei que revisar-ne la lletra i publicar-la amb un nou títol, “Tax Paying Blues”.

(...)

El seu reconegut disc “Alabama blues”, que recull la protesta contra la guerra del Vietnam, contra la violència racial i a favor dels drets civils, inicialment només va poder ser editat a Europa. Als Estats Units va caldre esperar fins després de la seva mort, l'any 1967, per a trobar publicats bona part dels seus discos. Amb ell la denúncia i el contingut social del blues van arribar a la seva màxima expressió.

FERRAN ANELL

del llibre *Home amb Blues*

Mr. BLUES

*Quant de temps fa que va marxar
aquell tren de la tarda?
Quant de temps fa que et desitjo, amor?
How Long Blues*

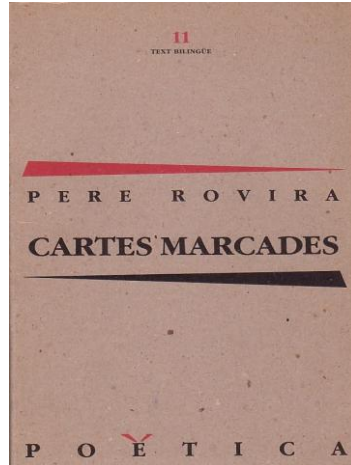
(...)

El meu Blues és escriure, des d'aquest
fotut forat de la meva existència
llenço botelles al vent amb missatges
que són crits, amb paraules que són trossos
de la pell de la vida, són retalls
de la pell dels records.

(...)

PERE ROVIRA

del llibre *Cartes marcades*

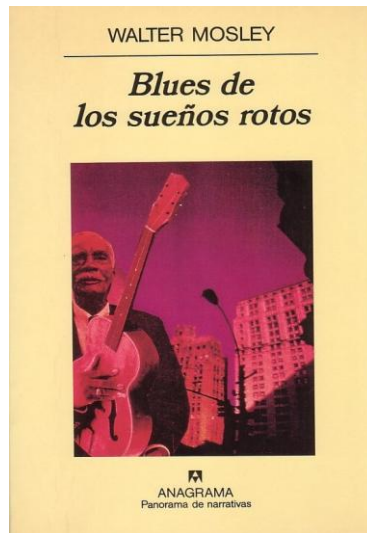
BLUES / ELL

Dient que no,
busca la vida.
No vol els besos
fàcils de l'odi,
ni cap plural
que insulti el cor.
Sap el final:
tremolarà
per un petó
que ara rebutja,
i vendrà l'ànima
per una mà
dins els cabells.
Però no vol
cap subornada
felicitat.

Disfressar nits
i no durar:
amb brutes llàgrimes,
paga content
la soledat.

WALTER MOSLEY

del llibre *Blues de los sueños rotos*

(...)

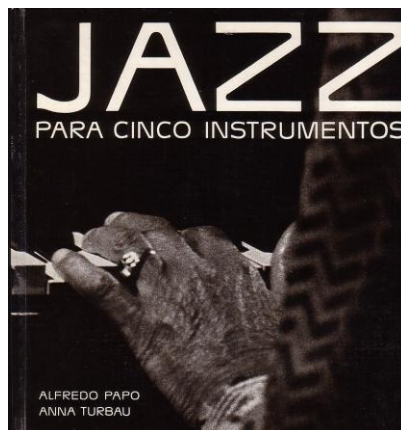
Podies exigir la llibertat en el blues. Però no era tant la llibertat allò que volia un pobre negre, sinó l'alliberament. Aquesta és la llibertat d'un esclau; aquesta és la llibertat d'un bracer. Que l'alliberin de les seves cadenes i de la seva servitud. Que l'alliberin d'una fam duríssima i d'una por encara molt més dura. Que l'alliberin del dolor d'un treball, tan inhumà, que diries que és impossible que un home faci tot això. Una feina tan feixuga que fa mal només de pensar-hi.

(...)

Podies cridar el teu dolor en el blues.

ALFREDO PAPO

del llibre *Jazz para cinco instrumentos*

DIDN'T HE RAMBLE

L'enterrament és un dels actes més importants en la vida d'un home. Sobretot, quan aquest home és membre de l'Associació dels Savis Germans de Basin Street.

Durant anys i anys ha estalviat, i ara que per fi s'ha mort, la família pot costejar-li un enterrament de primera, amb una de les millors bandes de Nova Orleans, la de Kid Howard o la "Creole Band" de Buddy Bolden.

El fèretre es posa en marxa cap al cementiri, el segueix la banda, tocant himnes desolats i després vénen, al darrere, familiars i amics, que comenten la vida del difunt, solemnes i compungits.

Acabada la cerimònia, tota la comitiva reemprèn la marxa cap a la ciutat. Però el pas ha canviat, és menys pausat, més ràpid; als himnes fúnebres els han succeït els "ragtimes" i els "stomps" més alegres. Allà, a la llar del cel, Big Jim pot estar ben content: se li han tributat els millors honors.

Somriu en veure, en la llunyania, pel camí de Lake Charles, com serpenteja tota una llarga fila que darrere de les lluents trompetes, segueix el compàs de l'immens bombo. La mainada corre, alegre. Al·leluia, al·leluia, Big Jim descansa al cel, la seva nova llar.

BUZZY JACKSON

del llibre *Disfruta de mí si te atreves*

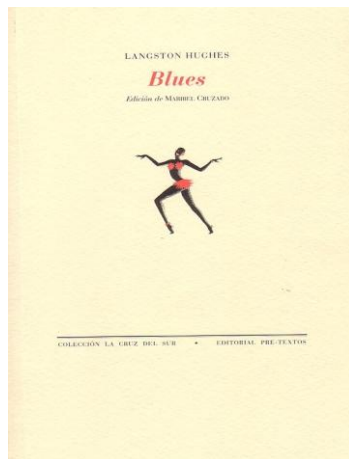
(...)

La segregació racial estava tan profundament arrelada i la seva imposició era tan estricta l'any 1937 a Mississipi que, en aquells temps, ningú no podria creure, fos de raça blanca o de raça negra, que algú intentés dur un pacient negre a un hospital de blancs, per molt greu que fos el seu estat.

(...)

LANGSTON HUGHES

del llibre *Blues*

LA MARE AL SEU FILL

Bé, fill, escolta això que et diré:
La vida no ha estat per a mi una escala de cristall.
Ha tingut tatxes
i estelles
i taulons trencats
i cambres sense catifa al terra-
despullades.
Però en tot moment
he anat pujant,
aconseguint replans,
tombant cantonades
i força vegades he travessat foscors
on no hi havia gens de llum.
Per això, noi, no et quedis abaix, en els graons,
perquè ho trobis difícil, de pujar.

No caiguis, ara, fill,
ja veus que jo
continuo
encara enfilant-me

i la vida no ha estat per a mi
una escala de cristall.

RAMON SELLARÈS I ENRICH

del recull *L'eclipsi del blues*

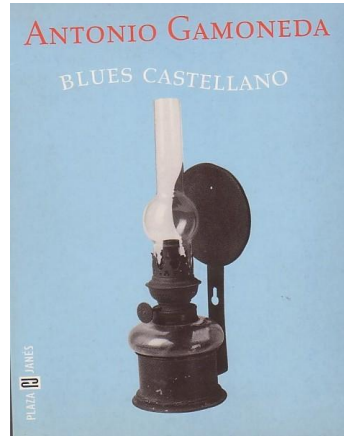

...intolerable
la nit
era blau intens
monòtona llàgrima-blues sense atzar
certa
mil bocins
de desconsol
i desesper...

...quan vares marxar
la guitarra
era l'únic sender
de la memòria no vacil.lant
el nou indicati per retrobar-te...

ANTONIO GAMONEDA

del llibre *Blues castellano*

BLUES DE L'ESCALA

Per l'escala puja una dona
amb un cubell ple de penes.

Per l'escala puja la dona
amb el cubell de les penes.

Vaig trobar una dona a l'escala
i, ella,
abaixà els ulls davant meu.
Vaig trobar la dona amb el cubell.

Ja mai més tindrè pau a l'escala.